

รายงานการวิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี รายวิชาสังคมศึกษา 1
รหัสวิชา ส21101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยกระบวนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E)

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567

ผู้วิจัย

นางวีรดา ฉันทย่อง

ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

โรงเรียนสามัคคีศึกษา

อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงเรียนสามัคคีศึกษา

ที่..... วันที่ 29 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2567

เรื่อง ส่งรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสามัคคีศึกษา

ตามที่ข้าพเจ้า นางวีรดา ฉุนย่อง ตำแหน่ง ครู ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการสอนรายวิชา ส21101 รายวิชาสังคมศึกษา1 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ข้าพเจ้าได้จัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด และได้ดำเนินการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 โดยการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E)

บัดนี้การดำเนินการวิจัยได้เสร็จสิ้นแล้ว ข้าพเจ้าขอส่งรายงานผลการวิจัยในชั้นเรียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 โดยการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) มาพร้อมบันทึกข้อความฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ลงชื่อ (นางวีรดา ฉุนย่อง) ครูผู้สอน	ความคิดเห็นหัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ ลงชื่อ (นางณภัทร อ่อนชื่นจิตร) หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ
ความคิดเห็นรองผู้อำนวยการ ลงชื่อ (นางสาวรัชชนก มีชูพันธ์) รองผู้อำนวยการโรงเรียนสามัคคีศึกษา	ความคิดเห็นผู้อำนวยการ ลงชื่อ (นายศักดิ์ดา วัจนพิสิฐ) ผู้อำนวยการโรงเรียนสามัคคีศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้จุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี รายวิชา สังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยกระบวนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เทียบกับ เกณฑ์ร้อยละ 70 ซึ่งกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 27 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ตาม รูปแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ได้แก่ เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี 2) แบบทดสอบ เรื่องวัน สำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี

ผลการวิจัยพบว่าผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี รายวิชาสังคม ศึกษา 1 รหัสวิชา ส21101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยกระบวนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) นักเรียน จำนวน 27 คน มีคะแนนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยในชั้นเรียนฉบับนี้สำเร็จอย่างสมบูรณ์ได้นั้นผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และบุคลากรทางการศึกษาทุกท่านคณะครูที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ ให้คำแนะนำ ให้ความรู้ความคิดที่มีประโยชน์ และอำนวยความสะดวกในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสามัคคีศึกษาที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดียิ่งใน การเก็บรวบรวมข้อมูลจนกระทั่งการศึกษาวิจัยครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าวิจัยในชั้นเรียนฉบับนี้ผู้ศึกษาค้นคว้าวิจัยขออุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุกๆ ท่าน

นางวีรดา ชื่นย่อง

ผู้วิจัย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทที่1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	1
ความสำคัญของการวิจัย	1
สมมติฐานของการวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
บทที่2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E)	6
บทที่3 วิธีดำเนินงานวิจัย	7
กลุ่มเป้าหมาย	7
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	7
วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ	8
การดำเนินการวิจัย	9
บทที่4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	10
ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์	11
สรุปผลความพึงพอใจในการสอน	12
บทที่5 บทสรุป	14
สรุปผลการวิจัย	14
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
- บันทึกผลหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้	
- แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี	

บทที่1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากผลการจัดการเรียนรู้รายวิชาสังคมศึกษา 1 เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในช่วงปีที่ผ่านมา พบว่ามีนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินด้านความรู้ (ร้อยละ 70) ซึ่งไม่สามารถอธิบายวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธีได้เมื่อทำการ วิเคราะห์สาเหตุของปัญหาจากการสอบถามผู้เรียนนั้น พบว่าเนื้อหาเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี ค่อนข้างน่าเบื่อ เนื้อหาเยอะ อีกทั้งผู้เรียนยังขาดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง จากการศึกษาการจัดการเรียนรู้ที่มีหลายรูปแบบนั้นเทคนิคที่เหมาะสมและ สามารถช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะเทคนิคการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เป็นรูปแบบของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมทั้งทางด้านร่างกายอารมณ์สังคมและสติปัญญา ทำให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการในการสร้างองค์ความรู้ และนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาความรู้เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เชิงปริมาณ

1.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 ร้อยละ 80 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) รายวิชาสังคมศึกษา1 เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี มีผลการทดสอบผ่านเกณฑ์ (เกณฑ์ร้อยละ 70)

1.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 ร้อยละ 80 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) รายวิชาสังคมศึกษา1 เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธีในระดับดีขึ้นไป

2 เชิงคุณภาพ

2.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 มีความรู้ความเข้าใจ เกิดทักษะและกระบวนการสร้างองค์ความรู้และสามารถเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์จากการพัฒนาตนเองไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์เรื่องเรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

2. ได้แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี

3. ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถเป็นแนวทางให้แก่ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและกลุ่มอื่นๆนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ไปปรับใช้และประยุกต์ได้ในกระบวนการเรียนการสอน

สมมุติฐานของการวิจัย

ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี รายวิชาสังคมศึกษา1 รหัสวิชา ส21101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยกระบวนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 27 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาวิชารายวิชาสังคมศึกษา1 รหัสวิชา ส21101 เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี ตัวชี้วัด ส 1.2 ม.1/5 สังเกตและอธิบายวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธีในรูปแบบต่างๆที่มีผลต่อการดำรงชีวิตประกอบด้วยเนื้อหาดังนี้

1. เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

1.1 วิเคราะห์คุณค่าของศาสนพิธีและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

1.2 อธิบายคำสอนที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางศาสนาและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

1.3 อธิบายความแตกต่างของศาสนพิธี พิธีกรรมตามแนวปฏิบัติของศาสนาอื่นๆ เพื่อ

นำไปสู่การยอมรับและความเข้าใจซึ่งกันและกัน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น (Independent Variable) : เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี รายวิชาสังคมศึกษา1 รหัสวิชา ส21101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยกระบวนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E)

ตัวแปรตาม Dependent(Variable) : ผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระหว่างวันที่ วันที่ 28-30 สิงหาคม 2567 เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี จำนวน 2 แผน ใช้เวลาทั้งสิ้น 4 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามขั้นตอนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ที่สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี(สสวท.)ได้สรุปไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement) เป็นการนำเข้าสู่บทเรียนซึ่งอาจเกิด ความสนใจ ความสงสัย จากเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น เป็นการกระตุ้นให้เกิดความสนใจใคร่รู้ นำไปสู่ประเด็นที่จะ ศึกษาค้นคว้าให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 2 สำรวจและค้นหา (Exploration) เป็นการทำความเข้าใจในประเด็นที่ศึกษา วิธีการศึกษาอาจเป็นการตรวจสอบ การทดลอง การปฏิบัติ การสืบค้นความรู้ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลอย่างพอเพียงใน การที่จะใช้ในขั้นต่อไป

ขั้นที่ 3 อธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) เป็นการนำข้อมูลข้อสนเทศที่ได้มา วิเคราะห์ แปรผล สรุปผล และนำเสนอในรูปแบบของภาพวาด ตาราง แผนภูมิ การค้นพบในขั้นนี้อาจเป็นการสนับสนุน หรือโต้แย้งสมมติฐานก็ได้ ผลที่ได้สามารถสร้างความรู้และช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้

ขั้นที่ 4 ขยายความรู้ (Elaboration) เป็นการนำความรู้ที่สร้างขึ้นไปเชื่อมโยงกับ ความรู้เดิม หรือแนวคิดที่ได้ค้นคว้าเพิ่มเติม หรือนำข้อสรุปไปอธิบายสถานการณ์เหตุการณ์ต่าง ๆ ทำให้เกิดความรู้ ที่กว้างขึ้น

ขั้นที่ 5 ประเมิน (Evaluation) เป็นการประเมินการเรียนรู้ด้วยกระบวนการต่าง ๆ ว่า มีความรู้อะไรบ้าง รู้มากน้อยเพียงใดและนำไปประยุกต์ความรู้สู่เรื่องอื่น ๆ

บทที่2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี รายวิชาสังคมศึกษา1 รหัสวิชา ส21101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยกระบวนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ผู้วิจัยได้ทำการ ค้นคว้า เอกสารและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องดังนี้

การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้นตอน นับเป็นการเรียนการสอน ที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็น สำคัญ คือการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้โดยใช้กระบวนการทางความคิดหาเหตุผล เพื่อเป็นแนวทาง แก้ปัญหาที่ถูกต้องด้วยตนเอง ในขณะที่คุณครูเองก็มีส่วนสำคัญด้วย 5 ขั้นตอน ที่คุณครูและผู้เรียนต่างมีบทบาท และหน้าที่ในแต่ละขั้นตอนดังนี้

บทบาทผู้สอน เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนแสดงบทบาทอย่างเต็มที่ คุณครูควรเตรียมสื่อฯ การเรียนการสอน และออกแบบกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสิ่งที่คุณครูควรทำใน 5 ขั้นตอนดังนี้

1. การสร้างความสนใจ (Engagement) โดยผู้สอนควรสร้างความสนใจ สร้างความอยากรู้อยากเห็น มีการตั้ง คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดตั้งเอาคำตอบที่ยังไม่ครอบคลุมสิ่งที่ผู้เรียนรู้หรือแนวคิดหรือเนื้อหา

2. การสำรวจและค้นหา (Exploration) ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานร่วมกัน การสำรวจ ตรวจสอบ สังเกต และฟังการโต้ตอบกันระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ทำการซักถามเพื่อนำไปสู่การสำรวจตรวจสอบของผู้เรียน และให้ เวลาผู้เรียนในการคิดข้อสงสัยตลอดจนปัญหาต่าง ๆ และทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน

3. การอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) โดยผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนอธิบายแนวคิด หรือให้คำจำกัด ความ ด้วยคำพูดของผู้เรียนเอง ให้ผู้เรียนแสดงหลักฐาน ให้เหตุผลและอธิบายให้กระจ่าง ให้ผู้เรียนอธิบาย ให้คำ จำกัดความและ ชี้บอกส่วนต่าง ๆ ในแผนภาพให้ผู้เรียนใช้ประสบการณ์เดิมของตนเป็นพื้นฐานในการอธิบาย แนวคิด

4. การขยายความรู้ (Elaboration) โดยผู้สอนคาดหวังให้ผู้เรียนได้ใช้ประโยชน์จากการชี้บอก ส่วนประกอบต่าง ๆ ในแผนภาพคำจำกัดความและอธิบายสิ่งที่เรียนรูมาแล้ว ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำสิ่งที่ผู้เรียนได้ เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้หรือ ขยายความรู้และทักษะในสถานการณ์ใหม่ ให้ผู้เรียนอธิบายอย่างมีความหมาย ให้ผู้เรียน อ้างอิงข้อมูลที่มีอยู่พร้อมทั้งแสดง หลักฐานและถามคำถามผู้เรียนว่าได้เรียนรู้อะไรบ้าง หรือได้แนวคิดอะไร

5. การประเมินผล (Evaluation) โดยผู้สอนสังเกตผู้เรียนในการนำแนวคิดและทักษะใหม่ไปประยุกต์ใช้ ประเมิน ความรู้และทักษะผู้เรียน หาหลักฐานที่แสดงว่าผู้เรียนเปลี่ยนความคิดหรือพฤติกรรม ให้ผู้เรียนประเมิน การเรียนรู้และ ทักษะกระบวนการกลุ่ม ถามคำถามปลายเปิด เช่น ทำไมผู้เรียนจึงคิดเช่นนั้น

บทบาทของผู้เรียนในการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ สิ่งที่คุณเรียนควรให้ความสนใจ เพื่อสร้างองค์ความรู้ให้กับตนเอง โดยก่อนเข้าเรียนควรทบทวนความรู้เดิมเพื่อเตรียมพร้อมสู่การเข้าสู่บทเรียนใหม่ หรือเตรียมข้อสงสัยเพื่อสอบถามในห้องเรียน ตั้งใจเรียนและสนใจในสิ่งที่คุณครูสอน พร้อมกับ 5 ขั้นตอนนี้

บทบาทของครู

1. เตรียมการสอน

- 1.1 ศึกษาหาความรู้จากหลายแหล่งและวิเคราะห์เรื่องที่จะสอน
- 1.2 วางแผนการสอนโดยกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนเลือกเนื้อหาออกแบบกิจกรรมตามแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) และกำหนดวิธีประเมินผลการเรียนรู้
- 1.3 จัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนเอกสารหนังสือหรือข้อมูลต่างๆที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน เครื่องมือประเมินผลและจัดห้องเรียนให้เหมาะสมกับกิจกรรม

2. การสอน

- 2.1 สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีและกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจร่วมทำกิจกรรม
- 2.2 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้
- 2.3 ดูแลให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมต่างๆแนะนำหรือแก้ปัญหาตามความจำเป็น
- 2.4 สังเกตและบันทึกพฤติกรรมและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
- 2.5 ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมข้อมูลและให้ข้อมูลย้อนกลับผู้เรียน

3. การประเมินผล

- 3.1 เก็บรวบรวมผลงานและประเมินผลงาน
- 3.2 ประเมินผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอนบทบาทของผู้เรียน

1. ทบทวนความรู้เดิมและมีส่วนร่วมในการแสวงหาข้อมูลข้อเท็จจริงความคิดเห็นหรือ ประสบการณ์ต่างๆจากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย

2. ศึกษาหรือลงมือทำกิจกรรมต่างๆเพื่อทำความเข้าใจใช้ความคิดในการกลั่นกรองแยกแยะ วิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลและสร้างความหมายให้แก่ตนเอง

3. สรุปและจัดระเบียบความรู้ที่ได้สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อช่วยให้การเรียนรู้เกิดความคงทนและนำความรู้ไปใช้ได้สะดวก

4. นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตการประยุกต์ใช้ช่วยต่อยอดความเข้าใจแล ความมั่นใจให้กับผู้เรียนและยังช่วยก่อให้เกิดการเรียนรู้อื่นๆ เพิ่มเติมอีกด้วย

การดำเนินการตามบทบาททั้ง 4 นี้ผู้เรียนต้องแสดงพฤติกรรมในการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นดังนี้

1. เข้าร่วมกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น
2. ให้ความร่วมมือและรับผิดชอบในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่นการแสวงหาข้อมูลการศึกษาข้อมูล และการสรุปเป็นต้น
3. รับฟังพิจารณาและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น
4. ใช้ความคิดอย่างเต็มที่ปฏิสัมพันธ์โต้ตอบคัดค้านสนับสนุนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและของตนกับผู้อื่น
5. แสวงหาความสามารถของตน และยอมรับความสามารถคนอื่น
6. ตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆ
7. เรียนรู้จากกลุ่ม และช่วยให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้

สรุปได้ว่าบทบาทของผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปาคือผู้สอนต้องมีการเตรียมการทั้งในส่วนตัวแหล่งข้อมูลกิจกรรมการเรียนรู้สื่ออุปกรณ์การวัดและประเมินผลและบทบาทที่เหมาะสมในการดำเนินการเรียนการสอนและการวัดผลด้วยการเก็บรวบรวมผลงานและการวัดผลตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และบทบาทของผู้เรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปาคือมีบทบาทการมีส่วนร่วมในการแสวงหาข้อมูลข้อเท็จจริงความคิดเห็นหรือประสบการณ์ต่างๆจากแหล่งข้อมูล ที่หลากหลายเพื่อนำมาใช้ในการเรียนรู้

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 27 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี
2. แบบทดสอบ เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี
3. แบบประเมินความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี

แบบแผนการทดลอง (Design)

การวิจัยในครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบ OneGroup Post-test design

กลุ่มทดลอง	-	X	T2
------------	---	---	----

โดย	X	แทน	การใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา
	T2	แทน	การทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธีของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 มีองค์ประกอบและวิธีการสร้าง ดังนี้

- 1.1 องค์ประกอบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1.1.1 สาระสำคัญ

- 1.1.2 มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

- 1.1.3 สารการเรียนรู้
- 1.1.4 จุดประสงค์การเรียนรู้
- 1.1.5 กระบวนการจัดการเรียนรู้
- 1.1.6 ภาระงาน
- 1.1.7 สื่อและแหล่งการเรียนรู้
- 1.1.8 การวัดและประเมินผล
- 1.1.9 บันทึกหลังการสอน

1.2 ศึกษาเอกสารหลักสูตร ดังนี้

1.2.1 ศึกษาคำอธิบายรายวิชา มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดและโครงสร้างรายวิชาจากหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสามัคคีศึกษา

1.2.2 ศึกษารายละเอียดของเนื้อหาเพื่อนำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

1.2.2.1 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

1.2.2.1.1 วิเคราะห์คุณค่าของศาสนพิธีและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

1.2.2.1.2 อธิบายคำสอนที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับวันสำคัญทางศาสนาและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

1.2.2.1.3 อธิบายความแตกต่างของศาสนพิธี พิธีกรรมตามแนวปฏิบัติของศาสนาอื่นๆ เพื่อนำไปสู่การยอมรับและความเข้าใจซึ่งกันและกัน

1.2.3 ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการเรียนแบบซิปปาแนวทางการจัดการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) และการ เขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E)

1.2.4 ดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธีจำนวน 2 แผน

1.2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยค้นคว้าสร้างขึ้นจำนวน 2 แผนไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา

2. แบบทดสอบเรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี

การสร้างแบบทดสอบเรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี จำนวน 20 ข้อ 20 คะแนน ผู้วิจัยค้นคว้า สร้างขึ้นตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบแบบคู่ขนาน

3. ดำเนินการสร้างแบบทดสอบ เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี

4. นำแบบทดสอบเรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธีที่สร้างขึ้นไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา

3. แบบประเมินความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี

การสร้างแบบประเมินความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี ผู้วิจัยค้นคว้า สร้างขึ้นตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษารูปแบบการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ

2. ดำเนินการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ

3. สร้างแบบทดสอบ เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี

4. นำแบบประเมินความพึงพอใจเรื่องการจัดการเรียนการสอนรูปแบบซิปปา เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี ที่สร้างขึ้นไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา

การดำเนินการวิจัย

1. จัดทำเอกสารประกอบการเรียนเรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธีและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี

2. นำนักเรียนจำนวน 27 คน ในวันที่ 26-30 สิงหาคม 2667 ในคาบเรียนวิชาสังคมเพื่อดำเนินการพัฒนาความรู้เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี

3. ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาเรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี

4. ทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาโดยใช้แบบทดสอบเรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี

5. นำแบบทดสอบ เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธีมาตรวจให้คะแนน

6. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลคะแนนแบบทดสอบ เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธีกับเกณฑ์ร้อยละ 70 หากนักเรียนคนใดตอบถูก 7 คะแนนขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

บทที่4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 4.1 ตารางแสดงผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์เรื่องวันสำคัญทางพุทธศาสนาและ ศาสนพิธี รายวิชา
สังคมศึกษา 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E)

ที่	ชื่อ-สกุล	ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์				แปลผล (เกณฑ์ร้อยละ70)
		ก่อนเรียน (Pre-test) (10)	คิดเป็น ร้อยละ	หลังเรียน (Post-test) (10)	คิดเป็น ร้อยละ	
1	เด็กชายชวพันธ์ คงอยู่	4	40	7	70	ผ่านเกณฑ์
2	เด็กชายพงศกร พลบุญ	5	50	7	70	ผ่านเกณฑ์
3	เด็กชายณัฐภูมิ เชาวดี	5	50	9	90	ผ่านเกณฑ์
4	เด็กชายชัยภัทร ทองขาว	5	50	7	70	ผ่านเกณฑ์
5	เด็กชายบุญยกร คงชู	5	50	8	80	ผ่านเกณฑ์
6	เด็กชายธนันชนัย กวินนันทวงศ์	4	40	8	80	ผ่านเกณฑ์
7	เด็กชายวัชรวิชญ์ คำโทน	5	50	9	90	ผ่านเกณฑ์
8	เด็กชายศรัณย์ภัทร ฉุยฉาย	5	50	9	90	ผ่านเกณฑ์
9	เด็กชายกันต์ธาวี ปานแดง	4	40	7	70	ผ่านเกณฑ์
10	เด็กหญิงชุตติกาญจน์ ศรีไหม	5	40	7	70	ผ่านเกณฑ์
11	เด็กหญิงฐิติกานต์ สุขะ	5	50	8	80	ผ่านเกณฑ์
12	เด็กหญิงพรสวรรค์ พลวัฒน์	5	50	7	70	ผ่านเกณฑ์
13	เด็กหญิงณิชภัทร งามพร้อม	3	30	7	70	ผ่านเกณฑ์
14	เด็กหญิงณิชชานันท์ ศรีใหญ่	6	60	9	90	ผ่านเกณฑ์
15	เด็กหญิงกมลทิพย์ ขวัญเมือง	5	50	8	80	ผ่านเกณฑ์
16	เด็กหญิงเกวลิณ มีแก้ว	3	30	8	80	ผ่านเกณฑ์
17	เด็กหญิงมณิสรา หงษ์ทอง	5	50	7	70	ผ่านเกณฑ์
18	เด็กหญิงณัชชา ชนะภัย	3	30	8	80	ผ่านเกณฑ์
19	เด็กหญิงหรรษากานต์ อินทรณรงค์	5	50	8	80	ผ่านเกณฑ์
20	เด็กหญิงพลอยรุ่ง พิลาทอง	3	30	7	70	ผ่านเกณฑ์
21	เด็กหญิงจันทกานต์ สิ้นทุกข์	4	40	7	70	ผ่านเกณฑ์

คนที่	ชื่อ-สกุล	ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์				แปลผล (เกณฑ์ร้อยละ70)
		ก่อนเรียน (Pre-test)	คิดเป็น ร้อยละ	หลังเรียน (Post-test)	คิดเป็น ร้อยละ	
22	เด็กหญิงปิยาพัชร สังข์ชู	4	40	7	70	ผ่านเกณฑ์
23	เด็กหญิงกัญญาพัชร ประจงใจ	5	50	9	90	ผ่านเกณฑ์
24	เด็กหญิงศรัณย์พร ดุยฉาย	4	40	7	70	ผ่านเกณฑ์
25	เด็กหญิงกมลวรรณ อินทร์ฤทธิ์	4	30	7	70	ผ่านเกณฑ์
26	เด็กหญิงธนาภรณ์ ศรีชัย	4	30	7	70	ผ่านเกณฑ์
27	เด็กหญิงสรลรัตน์ สืออ่อน	4	30	7	70	ผ่านเกณฑ์
รวม		119		206		
ค่าเฉลี่ย		44.07		76.29		ผ่านเกณฑ์

จากตาราง พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 27 คน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เรื่องวันสำคัญทางพุทธศาสนาและศาสนพิธี ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 4.2 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน โดยใช้วิธีการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เรื่องวันสำคัญทางพุทธศาสนาและศาสนพิธี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 ของ จำนวน 27 คน

1. ข้อมูลผู้ตอบแบบประเมิน จำนวน 27 คน

- เพศชาย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33
- เพศหญิง จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 66.66

2. สรุปผลประเมินความพึงพอใจต่อกิจกรรมการสอน

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	การแปลผล ระดับความพึงพอใจ
1. เนื้อหาเรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี	4.24	มาก
2. รูปแบบการสอน	4.65	มากที่สุด
3. สื่อการสอน	4.67	มากที่สุด
4. กิจกรรมการสอน	4.26	มาก
5. การวัดผล	4.23	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.40	มากที่สุด

สรุปผลและอภิปรายผล

จากตารางที่ 4.1 พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธีหลังเรียนได้ค่าเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 76.29 โดยมีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 27 คน ผ่าน เกณฑ์ (เกณฑ์ร้อยละ 70) ผลจากการจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) มาใช้ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา 1 ปรากฏว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และการเรียนผ่านกิจกรรมกลุ่ม ทำให้เกิดบรรยากาศที่ดี ช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น สนใจ ตั้งใจ และมีความรับผิดชอบมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยกระตุ้นให้นักเรียนมีความสามัคคี รู้จักแก้ปัญหาาร่วมกัน

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ระดับความพึงใจของผู้เรียนใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาเรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี ด้านรูปแบบการสอน ด้านสื่อการสอน ด้านกิจกรรมการสอน ด้านการวัดผล มีค่าเฉลี่ย 4.40 ซึ่งอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนจะต้องคอยติดตามดูแลการปฏิบัติงานกลุ่มอย่างต่อเนื่อง
2. ครูผู้สอนจะต้องคอยให้แรงเสริมแก่นักเรียนอย่างต่อเนื่อง
3. ครูผู้สอนควรแจ้งผลการประเมินทุกครั้งเพื่อกลุ่มจะได้ปรับปรุงและพัฒนาตัวเองในจุดที่ยังด้อยอยู่

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี รายวิชาสังคมศึกษา 1 รหัสวิชา ส21101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยกระบวนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) นครครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เชิงปริมาณ

1.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 ร้อยละ 80 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) รายวิชาสังคมศึกษา 1 เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี มีผลการทดสอบผ่านเกณฑ์ (เกณฑ์ร้อยละ 70)

1.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 ร้อยละ 80 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) รายวิชาสังคมศึกษา 1 เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธีในระดับดีขึ้นไป

2 เชิงคุณภาพ

2.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 มีความรู้ความเข้าใจ เกิดทักษะและกระบวนการสร้างองค์ความรู้และสามารถเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์จากการพัฒนาตนเองไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธีหลังเรียนได้ค่าเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 76.29 โดยมีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 27 คน ผ่าน เกณฑ์ (เกณฑ์ร้อยละ 70)

2. ระดับความพึงพอใจของผู้เรียนใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาเรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและศาสนพิธี ด้านรูปแบบการสอน ด้านสื่อการสอน ด้านกิจกรรมการสอน ด้านการวัดผล มีค่าเฉลี่ย 4.40 ซึ่งอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 มีความรู้ความเข้าใจ เกิดทักษะและกระบวนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์และสามารถเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์จากการพัฒนาตนเองไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

บรรณานุกรม

ทิตนา แคมมณี.(2552). องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.พิมพ์ครั้งที่11.

กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมนึก ภัททิยธนี. 2546. การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กทม. : ประสานการพิมพ์.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์(2553.). นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้.พิมพ์ครั้งที่5.กทม. : ประสานการพิมพ์.

ภาคผนวก